

Szkolny Program Profilaktyki opracowany dla Szkoły Podstawowej Nr 51 z Oddziałami Integracyjnymi na rok szkolny 2015-2018

Program profilaktyki jest spójny z Programem Wychowawczym Szkoły i ma na celu wszechstronny rozwój ucznia, obejmuje swoim działaniem wszystkich uczniów szkoły.

Profilaktyka

to działania stwarzające człowiekowi okazję do aktywnego gromadzenia różnych doświadczeń, które powodują wzrost jego zdolności do radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych.

G.Edwards

Podstawa prawna Szkolnego Programu Profilaktyki:

- Rozporządzenie Ministerstwa Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół ze zmianami.

Autorzy Szkolnego Programu Profilaktyki:

- mgr Małgorzata Grela – pedagog szkolny
- mgr Izabela Janik –pedagog- logopeda
- mgr Jacek Śledziewski- psycholog

Profilaktyka to odpowiednie działanie: - wspomaganie człowieka, - ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, - inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które ma na celu zapobieganie pojawianiu się lub rozwojowi niekorzystnego zjawiska, w konkretnej społeczności, np. szkolnej. Mimo prawidłowych oddziaływań wychowawczych dzieci i młodzież jednak zachowują się ryzykownie. Dzieje się tak dlatego, gdyż nie mogą lub nie potrafią funkcjonować inaczej. Takie zachowania są wtedy ich własnym sposobem przystosowania się do istniejącej sytuacji.

Zadaniem profilaktyki w szkole jest inicjowanie, uruchamianie takich działań, które wprowadzą pożądane zmiany w funkcjonowaniu młodego człowieka – ucznia.

Działalność ta jest realizowana przez nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły.

Identyfikacja problemu:

Na podstawie następujących działań:

- obserwacji środowiska szkolnego,
- obserwacji środowiska rodzinnego,
- przeprowadzenia badań ankietowych,
- analizy dokumentów szkolnych,
- wywiadów z uczniami, rodzicami i nauczycielami,
- analizy frekwencji uczniów,
- wyników dydaktycznych uczniów,
- kontaktów z Poradniami Psychologiczno-Pedagogicznymi, Specjalistyczną Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Sądem, Policją, MOPS-em, Świetlicą Środowiskową, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej.

Zauważa się niepokojące problemy:

- przemoc, agresję słowną i fizyczną,
- korzystanie ze środków uzależniających,
- brak wsparcia rodziny w sferze dydaktycznej i emocjonalnej ucznia,
- znaczna ilość uczniów z trudnościami edukacyjnymi,
- trudności materialne rodzin

Kierunki działań profilaktycznych i interwencyjnych:

1. Działania skierowane do nauczycieli

- ugruntowanie wiedzy na temat okresu rozwojowego dzieci i młodzieży,
- poszerzenie wiedzy na temat zachowań ryzykownych umożliwiającej rozumienie zjawiska podejmowania zachowań dysfunkcyjnych,
- promowanie sukcesów młodzieży na forum klasy, szkoły, lokalnego środowiska,
- rozpoznanie uczniów z grup ryzyka w klasie, szkole,
- bieżąca aktualizacja wiedzy z zakresu prawa oświatowego,
- monitorowanie potrzeb w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych i profilaktycznych,
- psychoedukacja

- rozszerzenie wiedzy i umiejętności w zakresie podejmowania oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych dotyczących środków psychoaktywnych
 - udzielanie wsparcia w sytuacjach kryzysowych i konfliktowych,
 - kształtowanie umiejętności pracy z rodzicami ucznia przejawiającego zachowania dysfunkcyjne.
 - spotkania wychowawcy lub nauczyciela mającego kontakt z uczniem przejawiającym pierwsze objawy zagrożenia niedostosowaniem społecznym z pedagogiem szkolnym, psychologiem, dyrektorem lub specjalistami spoza szkoły.
2. Działania skierowane do rodzica
- psychoedukacja rodziców- podnoszenie świadomości pedagogicznej rodziców w zakresie istotnych zagadnień dotyczących współczesnych zagrożeń,
 - rozszerzenie wiedzy i umiejętności w zakresie podejmowania oddziaływań wychowawczych dotyczących środków psychoaktywnych
 - uświadamianie konieczności pracy z dzieckiem w zakresie wspierania jego rozwoju,
 - zachęcanie do współpracy ze szkołą,
 - zapoznawanie z działaniami szkoły wynikającymi z programu profilaktyki.
3. Działania skierowane do uczniów
- minimalizowanie trudności edukacyjnych, społecznych, emocjonalnych uczniów,
 - doskonalenie umiejętności komunikacyjnych,
 - włączenie samorządu szkolnego do realizacji konkretnych zadań,
 - zachęcanie do skorzystania z alternatywnych form spędzania wolnego czasu,
 - kształtowanie umiejętności samodzielnego dokonywania wyborów zachowań chroniących zdrowie własne i innych,
 - niwelowanie zachowań niepożądanych
 - psychoedukacja w zakresie szkodliwości środków psychoaktywnych

Cele działań profilaktycznych:

- **Działania profilaktyczne wzmacniające czynniki chroniące oraz eliminujące czynniki ryzyka**
- **Promocja zdrowego i bezpiecznego stylu życia**
- **Nabywanie umiejętności interpersonalnych**

Przewidywane efekty:

- nauczyciele :
- poszerzą swój zakres wiedzy i umiejętności psychoprofilaktycznych,

- systematycznie będą realizowali zadania wynikające ze Szkolnego Programu Profilaktyki,
- znają potrzeby dzieci i ich rodzin, starają się wskazywać możliwości i sposoby potrzebującym uczniom,
- rodzice zostaną pozyskani do współpracy w ramach wspierania rozwoju dzieci i podnoszenia efektów kształcenia,
- wzrośnie świadomość pedagogiczna rodziców,
- uczniowie i rodzice w większym stopniu będą korzystać ze wsparcia instytucji profesjonalnych zajmujących się problematyką profilaktyki i wychowania,
- uczniowie:
 - będą starali się szanować poglądy innych, wykazywać postawę tolerancji,
 - powinni stosować normy dobrego zachowania w różnych sytuacjach,
 - będą starali się właściwie zachowywać wobec kolegów i osób dorosłych,
 - poznają wpływy zachowań agresywnych na kontakty międzyludzkie,
 - będą unikali zachowań stanowiących zagrożenie dla nich i otoczenia, potrafią zachować się asertywnie
 - znają swoje prawa i obowiązki,
 - aktywnie spędzą wolny czas,
 - zadbają o higienę własnego ciała,
 - będą krytycznie spoglądali na media,
 - każdy uczeń ma zapewnioną pomoc specjalistów

Sposób monitorowania:

Wszyscy realizatorzy Szkolnego Programu Profilaktyki dokonują odpowiednich zapisów w dziennikach lekcyjnych, zajęć pozalekcyjnych i innych dokumentach szkolnych. Oprócz tego gromadzą w teczkach wychowawczy klasowego scenariusze zajęć, prace dzieci, własne ankiety, opisy działań i przedsięwzięć.

Pewne działania/imprezy mają charakter otwarty, co umożliwi rodzicom, przedstawicielom środowiska lokalnego, innym nauczycielom i dyrektorom szkół, obserwację zadań realizowanych przez szkołę.

Zastosowana będzie ewaluacja kształtująca (dokonywana w toku realizacji programu) oraz ewaluacja podsumowująca

cele	zadania	formy realizacji
------	---------	------------------

<p>Działania profilaktyczne wzmacniające czynniki chroniące oraz eliminujące czynniki ryzyka</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ukazanie roli rodziny jako wspólnoty wpływającej na prawidłowy rozwój psychospołeczny dziecka <ul style="list-style-type: none"> • budowanie wzorców i autorytetów, • uczeń – wzór do naśladowania. 2. Kształtowanie odpowiedzialności za siebie, otoczenie społeczne i pozarodzinne. <ul style="list-style-type: none"> • Czerpanie wsparcia z otoczenia społecznego, <ul style="list-style-type: none"> • rozumienie indywidualnej odpowiedzialności za swoje czyny i słowa, • rozwijanie samodyscypliny i samokontroli, • wdrażanie postaw asertywnych. 3. Kształtowanie właściwych postaw w stosunku do kolegów, nauczycieli, osób starszych, w tym dbanie o kulturę słowa <ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie umiejętności efektywnego współdziałania w zespole klasowym, grupie, budowanie „małej demokracji”. • promowanie zdrowej rywalizacji w nauce, konkursach, olimpiadach i 	<ul style="list-style-type: none"> - propagowanie pozytywnych postaw (dyskusje, pogadanki), - motywowanie i dowartościowywanie ucznia, zachęcanie do angażowania się w pracę na rzecz szkoły, - pogadanki w klasie, - rozmowy z pedagogiem i psychologiem, - treningi zachowań asertywnych, - projekcje filmów, - udział uczniów w uroczystościach klasowych i szkolnych, konkursach i zawodach, - udział w wycieczkach, grach i zabawach integracyjnych, - realizacja własnych programów wychowawców - realizacja programów profilaktycznych, - propagowanie poprawności językowej bez skrótowości, żargonu i wulgaryzacji języka, - zajęcia n/t twórczego rozwiązywania problemów,
---	---	--

	<p>zawodach sportowych,</p> <ul style="list-style-type: none"> • pobudzanie do rozwiązywania problemów w twórczy sposób, • przywracanie właściwego znaczenia słowom, aby posługiwanie się mową polską podlegało normom etycznym. <p>4. Kształtowanie świadomych wzorców zachowań przeciwdziałających agresji i przemocy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zwiększanie u dziecka odporności i niepodatności na sytuacje zagrażające, <ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie umiejętności kontrolowania własnych emocji, • uczenie radzenia sobie w sytuacjach trudnych, 	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja programów profilaktycznych, - wizualizacje i relaksacje, - spotkania z policjantami, - zagospodarowanie uczniom czasu na przerwach -dyżury uczniowskie „Asystent nauczyciela” - poradnictwo dla rodziców (konsultacje, warsztaty, pogadanki, ulotki informacyjne, artykuły), - pomoc pedagoga i psychologa szkolnego, -współpraca z placówkami pomocowymi szkole - projekcje filmów, - udział w akcjach
<p>Promocja zdrowego i bezpiecznego stylu życia</p>	<p>1. Promowanie zdrowego stylu życia</p> <ul style="list-style-type: none"> • wdrażanie zasad higieny osobistej ucznia, • omówienie zasad higieny pracy umysłowej, • wdrażanie do racjonalnego i aktywnego spędzania wolnego czasu, 	<ul style="list-style-type: none"> -pogadanki,, - kształcenie udzielania pierwszej pomocy -konkursy szkolne, - zajęcia z pielęgniarką szkolną, -zachęcanie uczniów do aktywności sportowej, -organizowanie zawodów sportowych - organizowanie wycieczek, -zachęcanie do udziału w kółkach zainteresowań, -organizowanie zajęć w świetlicach szkolnych, - przygotowanie do życia w rodzinie, - współpraca ze sklepikiem szkolnym „zdrowa

	<p>2. Kształtowanie umiejętności samodzielnego dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych</p> <ul style="list-style-type: none"> • uczenie prawidłowych zachowań w sytuacji zagrożenia, • uświadomienie zagrożeń stwarzanych przez substancje uzależniające, • wdrażanie do mądrego i bezpiecznego korzystania z Internetu „Bezpieczeństwo w sieci” 	<p>żywność”</p> <ul style="list-style-type: none"> - udział uczniów w Kampanii Ogólnopolskiej „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii (2014-2016), Rządowym Programie „Bezpieczna i przyjazna Szkoła” (2014-2016), - realizacja programów profilaktycznych, - programy wzmocnień pozytywnych: -prelekcje filmów, -pogadanki i prelekcje -spotkania z pedagogiem i psychologiem
<p>Nabywanie umiejętności interpersonalnych</p>	<p>1. Pogłębianie umiejętności skutecznego porozumiewania się:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązywanie konfliktów, • rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych • stosowanie komunikatów typu „Ja” <p>2. Uczenie tolerancji, akceptacji i empatii</p> <ul style="list-style-type: none"> • zwiększanie tolerancji i akceptacji wśród uczniów, • wychowanie w poszanowaniu innych ras, religii i kultur <p>3. Rozwijanie kreatywności</p> <ul style="list-style-type: none"> • wspomaganie rozwoju własnych pasji i zainteresowań uczniów, • rozwijanie umiejętności 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia z wychowawcą - spotkania z pedagogiem i psychologiem, - udział w szkolnych akcjach, - poznawanie tradycji i kultur innych narodów, - ćwiczenia umiejętności prezentowania własnych przemyśleń na forum klasy, szkoły, - motywowanie uczniów do doskonalenia własnego warsztatu pracy,

	korzystania z różnych źródeł wiedzy, budzenie ciekawości intelektualnej ucznia w procesie dydaktycznym i na zajęciach pozalekcyjnych	
--	---	--